

VIRK - Starfsendurhæfingarsjóður ses.

Ársreikningur 2021

Efnisyfirlit

bls.

Skýrsla stjórnar	2 - 4
Áritun óháðs endurskoðanda	5 - 6
Rekstrarreikningur	7
Efnahagsreikningur	8
Sjóðstreymi	9
Skýringar	10 - 19

VIRK - Starfsendurhæfingarsjóður ses.
Kennitala 440608-0510
Borgartúni 18, 105 Reykjavík

Skýrsla stjórnar

Meginstarfsemi sjóðsins

Hlutverk VIRK er að efla starfsgetu einstaklinga með heilsubrest sem stefna að aukinni þátttöku á vinnumarkaði. VIRK var stofnað á árinu 2008 og hefur frá hausti 2009 veitt markvissa þjónustu um allt land. VIRK hefur á undanförunum 14 árum stöðugt verið að þróa þjónustu sína í takt við reynslu, árangur og rannsóknir hérlendis og erlendis. Markmiðið er ávallt að bjóða upp á faglega þjónustu af bestu gæðum sem skilar árangri fyrir bæði einstaklinga og samfélag.

Starfsemin á árinu

Samkvæmt rekstrarreikningi var afkoma VIRK fyrir fjármagnsliði neikvæð um 24 millj.kr. á árinu. Að öðru leyti vísast til ársreikningsins varðandi fjárhagsstöðu sjóðsins og rekstur hans á liðnu ári. Afkoma VIRK fyrir fjármagnsliði hefur verið neikvæð undanfarin 2 ár og skýrist það af áhrifum Covid. Tekjur VIRK eru tiltekið hlutfall af heildarlaunagreiðslum á vinnumarkaði og VIRK fær ekki hlutfall af atvinnuleysisbótum. Þegar heildarlaunagreiðslur á vinnumarkaði dragast saman eins og gerðist í Covid þá veldur það tekjulækkun hjá VIRK. Stjórn VIRK ákvað að mikilvægt væri þrátt fyrir tekjulækkun að halda uppi óbreyttu þjónustustigi og því yrði hluti af varasjóði VIRK notaður til að tryggja það árin 2020-2021. Einnig yrði leitað leiða til hagræðingar í rekstri eins og mögulegt væri.

Stöðugildi hjá sjóðnum voru 55,4 og launagreiðslur sjóðsins námu 563 millj.kr. á árinu. Stöðugildin á fyrra ári voru 54,1 og launagreiðslur námu 523 millj.kr. á árinu 2020. Kynjaskipting starfsmanna VIRK í lok árs 2021 var 14% karlar og 86% konur. Kynjaskipting starfsmanna sem sinntu stjórnunarstöðum í árslok 2021 var 20% karlar og 80% konur.

Á árinu 2021 hefur verið lögð áhersla á að þróa áfram þjónustu við einstaklinga með skerta starfsgetu vegna heilsubrests. Undanfarin ár hefur sérstök áhersla verið lögð á aukna atvinnutengingu í starfsendurhæfingu og svo verður áfram á árinu 2022. Einn hluti þess er að vekja sérstaka athygli á möguleikanum til starfsendurhæfingar samhliða vinnu. Aukin áhersla er einnig á þjónustu á sviði forvarna hjá VIRK og hefur verið stofnað sérstakt svið innan VIRK sem mótar og þróar þá þjónustu.

Á árinu 2021 komu 2.222 nýir einstaklingar í þjónustu VIRK. Heildarfjöldi einstaklinga í þjónustu í lok árs 2021 var 2.381. Áfram leitar til VIRK mikill fjöldi einstaklinga sem hafa verið lengi frá vinnumarkaði og glímur við flókinn og erfiðan vanda. Ársrit VIRK er gefið út á hverju ári í tengslum við ársfund og í því er að finna mjög mikið efni um starfsemi VIRK.

Ávinningur starfsins

Ávinningur starfs VIRK verður ekki mældur með útgjöldum eða tekjum sjóðsins. Ávinningurinn felst í því að einstaklingar ná að verða virkir þátttakendur í atvinnulífinu og ná þannig auknum tekjum og lífsgæðum. Ávinningurinn kemur einnig fram í sparnaði hjá launagreiðendum, lífeyrissjóði og ríki. VIRK hefur unnið að því að þróa marga og mismunandi árangursmælikvarða á starfið og í ársriti VIRK er að finna upplýsingar um hluta þessara mælinga. Talnakönnun hf. hefur lagt tryggingastærðfræðilegt mat á ávinning VIRK út frá hóflegum forsendum undanfarin 8 ár og niðurstaðan fyrir árið 2021 er um 30 milljarða króna. Skýrslur Talnakönnunar er að finna á vefsíðu VIRK www.virk.is.

Húsnæði og varasjóður

VIRK keypti húseignina Borgartún 18 í lok árs 2020 og flutti starfsemi sína þangað í apríl 2021. VIRK notar tvær hæðir og kjallara fyrir starfsemi sína en leigir út þriðju hæðina í Borgartúni 18.

Varasjóður VIRK í lok árs var jákvæður um 3.930 millj.kr. en var 3.843 millj.kr. í byrjun árs. Varasjóður VIRK hefur þannig vaxið um 87 milljónir króna á árinu 2021.

Það er ekki hlutverk eða markmið VIRK að safna fjármunum í sjóði. VIRK er hins vegar ekki með ríkisábyrgð og því þarf að vera til staðar varasjóður til að geta staðið við þá samninga og þær skuldbindingar sem VIRK hefur samkvæmt lögum nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða. Ráðgjafafyrirtækið Talnakönnun hefur metið þörf á stærð varasjóðs miðað við starfsemina og niðurstaðan er sú að nauðsynlegur lágmarkssjóður sé 3.030 millj.kr. króna. Þetta er sjóður sem samkvæmt tölfræðilegum aðferðum er með 50% öryggi (þ.e. helmingslíkur eru á að kostnaðurinn verði meiri). Sé hins vegar miðað við 97,5% öryggi eins og oft er gert í tryggingafélögum fæst að sjóðurinn þyrfti að vera 4.378 millj. kr. Raunverulegur sjóður er 3.930 millj. kr. sem svarar til 91% öryggis. Það er mat stjórnar VIRK að varasjóður VIRK tryggi í dag það öryggi sem þarf að vera til staðar í rekstri VIRK og ekki sé þörf á frekari söfnun í varasjóð.

Skýrsla stjórnar frh.

Framtíðaráform

Haustið 2019 var farið í stefnumótunarvinnu hjá VIRK með aðkomu mjög margra aðila bæði innan og utan VIRK. Skerpt var á hlutverki VIRK í ljósi þeirrar þróunar sem orðið hefur undanfarin ár og mótuð var framtíðarsýn og stefna til ársins 2025. Unnið hefur verið markvisst á árinu 2021 að þeim verkefnum sem skilgreind hafa verið í kjölfar þessarar stefnumótunarvinnu.

Framtíðarsýn VIRK til ársins 2025 er eftirfarandi:

VIRK skilar samfélagslegum ávinningi með árangursríkri og markvissri starfsendurhæfingu sem mætir þörfum einstaklinga og atvinnulífs

- Þjónustan er straumlínulöguð og þrepaskipt út frá vanda einstaklinga
- Skilvirk og öflugt samstarf er við fagaðila, vinnustaði, stéttarfélög, lífeyrissjóði og stofnanir um allt land
- Almenn vitneskja er um ávinning af starfi VIRK og rétt einstaklinga til þjónustu hjá VIRK
- Atvinnutenging VIRK stuðlar að auknum tækifærum á vinnumarkaði fyrir einstaklinga með heilsubrest
- Forvarnarverkefni VIRK stuðlar að heilsusamlegu starfsumhverfi og eykur þannig þátttöku einstaklinga á vinnumarkaði
- VIRK er fyrirmyndar vinnustaður þar sem lögð er áhersla á vellíðan og árangur starfsmanna

Út frá ofangreindri framtíðarsýn hafa síðan verið settar niður eftirfarandi **áherslur fyrir tímabilið 2020-2022:**

- Þjónustan verði straumlínulöguð og þrepaskipt út frá vanda einstaklinga
- Skilvirk og öflugt samstarf er við fagaðila, vinnustaði, stéttarfélög, lífeyrissjóði og stofnanir um allt land
- Almenn vitneskja er um rétt einstaklinga til þjónustu hjá VIRK og ávinning af starfi VIRK
- Atvinnutenging VIRK stuðlar að auknum tækifærum á vinnumarkaði fyrir einstaklinga með heilsubrest
- Forvarnarverkefni VIRK stuðlar að heilsusamlegu starfsumhverfi og eykur þannig þátttöku einstaklinga á vinnumarkaði
- VIRK er fyrirmyndar vinnustaður þar sem lögð er áhersla á vellíðan og árangur starfsmanna.

Markvisst hefur verið unnið í samræmi við starfsáætlun sem mótuð var í framhaldi af stefnumótunarvinnunni og er mörgum verkefnum nú þegar lokið. Starfsemi VIRK mun halda áfram að þróast og eflast á næstu árum. Starfsendurhæfing er tiltölulega ný faggrein sem er í stöðugri þróun um allan heim og sífellt bætist við ný þekking og reynsla sem taka þarf mið af við þróun þjónustunnar hjá VIRK. Einstaklingar sem þurfa á starfsendurhæfingu að halda eru undantekningarlítið að glíma við flókinn vanda og aðstæður sem kalla á það að mismunandi fagstéttir vinni saman að því að veita meðferð og finna lausnir auk þess sem nauðsynlegt er að ólíkar stofnanir velferðarkerfisins vinni saman út frá þeim fjölbreyttu þörfum sem einstaklingar hafa.

Ráðstöfun afkomu ársins

Stjórnin vísar til eiginfjárfirlits vegna ráðstöfunar á afkomu ársins.

Áhrif Covid-19 faraldursins

Covid hefur haft mikil áhrif á rekstur VIRK undanfarin tvö ár eins og fram hefur komið í ársreikningum VIRK þar sem afkoman hefur verið neikvæð eins og minnst er á hér að framan. Áætlun vegna 2022 gerir hins vegar ráð fyrir jafnvægi í rekstri VIRK þar sem reiknað er með hækkandi atvinnutekjum á vinnumarkaði. Reikna má með að Covid geti haft áhrif í þá veru að aukin eftirspurn verði eftir starfsendurhæfingarþjónustu á næstu mánuðum og árum og því er mikilvægt fyrir samfélagið í heild sinni að halda uppi eins góðu þjónustustigi á sviði starfsendurhæfingar og mögulegt er.

Staða VIRK er sterk, efnahagur stofnunarinnar er sterkur og til staðar er varasjóður sem gerir henni kleift að halda uppi þjónustu þrátt fyrir áfall sem þetta. Stofnunin er því vel í stakk búin til að mæta efnahagslegum áföllum af völdum COVID-19 veirunnar.

Skýrsla stjórnar frh.

Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Í desember 2020 tilkynnti félagsmálaráðuneytið að til stæði að gera heildarúttekt á VIRK – Starfsendurhæfingarsjóði ses samkvæmt bráðabirgðaákvæði II í lögum nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða. Skipuð var nefnd sérfræðinga um þessa úttekt. Nefndin skal samkvæmt áður nefndum lögum leggja mat á það hvort framlögum til VIRK „hafi verið ráðstafað með sem skilvirkustum hætti í þágu þeirra markmiða sem stefnt er að í lögum þessum og hvort þjónusta starfsendurhæfingarsjóða hafi haft mælanleg áhrif á örorkubyrði lífeyrissjóða og almannatrygginga og nýgengi örorku á starfstíma starfsendurhæfingarsjóða“.

Nefndin átti að skila niðurstöðum í september 2021 en að mati nefndarinnar var verkefnið umfangsmeira en búist var við og því hefur nefndin ekki ennþá skilað niðurstöðu en gerir ráð fyrir því að geta lokið starfi sínu í apríl 2022. Samkvæmt bráðabirgðaákvæði laga nr. 60/2012 á VIRK að bera kostnað af starfi nefndar um heildarúttekt á VIRK. Áætlun nefndarinnar gerir ráð fyrir að sá kostnaður nemi um 30 milljónum króna. Engir reikningar hafa borist vegna starfs nefndarinnar en þessi kostnaður verður gjaldfærður þegar reikningar berast á árinu 2022.

Frá áramótum hafa orðið talsverðar lækkanir á verðbréfamörkuðum sem hafa leitt til þess að ávöxtun á varasjóði VIRK er neikvæð á fyrstu mánuðum ársins 2022.

Stjórn VIRK

Stjórn VIRK skipa 3 karlar og 11 konur, kynjahlutfallið er því 21% karlar og 79% konur. Innan stjórnar er skipuð sérstök framkvæmdastjórn samkvæmt skipulagsskrá sem í sitja sex aðilar úr stjórn. Framkvæmdastjórn skipa 1 karl og 5 konur, kynjahlutfallið er því 17% karlar og 83% konur. Stjórn VIRK fundar að lágmarki fjórum sinnum á ári en framkvæmdastjórn VIRK fundar að jafnaði einu sinni í mánuði. Stjórnarmenn fá ekki greitt fyrir stjórnarsetu.

Stjórn VIRK – Starfsendurhæfingarsjóðs ses. og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2021 með undirritun sinni.

Reykjavík, 5. apríl 2022

Stjórn:

Framkvæmdastjóri:

Ragnar Þór Pétursson, formaður

Vigdís Jónsdóttir

Lóa Birna Birgisdóttir, varaformaður

Drífa Snædal

Guðmundur Heiðar Guðmundsson

Halldóra Friðjónsdóttir

Heiðrún Björk Gísladóttir

Helga Hafsteinsdóttir

Hjördís Þóra Sigurþórsdóttir

Ingibjörg Ösp Stefánsdóttir

Lilja K. Sæmundsdóttir

Ragnar Þór Ingólfsson

Sólveig B. Gunnarsdóttir

Unnur Sverrisdóttir

Þórey S. Þórðardóttir

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar VIRK - Starfsendurhæfingarsjóðs ses.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning VIRK - Starfsendurhæfingarsjóðs ses. fyrir árið 2021, að undanskilinni skýrslu stjórnar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2021, efnahag þess 31. desember 2021 og breytingu á handbæru fé á árinu 2021, í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur.

Ársreikningurinn innifelur

- Skýrslu stjórnar
 - Rekstrarreikning 2021
 - Efnahagsreikning 31. desember 2021
 - Sjóðstreymi ársins 2021
 - Skýringar, sem innifela helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.
- Skýrsla stjórnar er undanskilin endurskoðun, sbr. kafla um aðrar upplýsingar.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda.

Óhæði

Við erum óháð sjóðnum samkvæmt ákvæðum laga um endurskoðendur og endurskoðun og siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar, þ.m.t. skýrsla stjórnar

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru skýrsla stjórnar sem lá fyrir við áritun okkar. Aðrar upplýsingar eru jafnframt ársrit sjóðsins sem lá ekki fyrir við áritun okkar.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins ber okkur að yfirfara aðrar upplýsingar, þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða skilning sem við höfum aflað við endurskoðunina eða ef svo virðist að verulegar rangfærslur séu í þeim. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Við höfum ekki greint atriði sem ber að greina sérstaklega frá.

Hvað varðar skýrslu stjórnar höfum við, í samræmi við ákvæði 104. gr. laga um ársreikninga nr. 3/2006, yfirfarið að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra anmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum sjóðsins að meta hæfi þess til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning sjóðsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa sjóðinn upp eða hætta rekstri hans, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi sjóðsins. Stjórnendum sjóðsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi hans til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Stjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Áritun óháðs endurskoðanda (framhald)

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álitum okkar. Nægjanleg víska er mikil víska en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álitum okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi sjóðsins eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi hans. Ef við teljum að veruleg óvíska ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að sjóðurinn verði ekki lengur rekstrarhæfur.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álitum okkar.

Við upplýsum stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Reykjavík, 5. apríl 2022

PricewaterhouseCoopers ehf.

Bryndís Björk Guðjónsdóttir
löggitur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 2021

	Skýringar	2021	2020
Rekstrartekjur			
Löggjöld		2.856.495.423	2.623.628.734
Framlag ríkisins		761.000.000	790.000.000
Aðrar tekjur		13.402.320	0
	3	<u>3.630.897.743</u>	<u>3.413.628.734</u>
Starfsendurhæfing			
Útgjöld vegna starfsendurhæfingar	5	<u>3.256.700.874</u>	<u>3.163.553.986</u>
		3.256.700.874	3.163.553.986
Rekstrarkostnaður			
Laun og tengd gjöld vegna skrifstofu	4	199.085.026	182.536.760
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	6	175.632.198	172.462.787
Afskriftir	8	<u>23.822.834</u>	<u>0</u>
		398.540.058	354.999.547
Afkoma fyrir fjármagnsliði		(24.343.189)	(104.924.799)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld			
Fjármunatekjur		269.727.531	357.499.165
Fjármagnsgjöld		(196.368)	(202.579)
Fjármagnstekjuskattur		<u>(12.512.106)</u>	<u>(59.822.556)</u>
	7	<u>257.019.057</u>	<u>297.474.030</u>
Afkoma ársins		<u><u>232.675.868</u></u>	<u><u>192.549.231</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2021

Eignir	Skýringar	2021	2020
Varanlegir rekstrarfjármunir:			
Fasteign og búnaður	8	1.356.070.777	1.179.270.792
Fjárfestingar:			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum		691.606.645	507.425.058
Skuldabréf og skuldabréfasjóðir		2.961.319.700	3.150.193.108
Innlánsreikningur		51.085.503	90.769.325
	9	<u>3.704.011.848</u>	<u>3.748.387.491</u>
Aðrar eignir:			
Óinnheimt iðgjöld og aðrar kröfur	10	377.591.753	336.266.974
Handbært fé	11	156.211.881	126.307.094
		<u>533.803.634</u>	<u>462.574.068</u>
Eignir samtals		<u><u>5.593.886.259</u></u>	<u><u>5.390.232.351</u></u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Stofnfé		1.500.000	1.500.000
Sjóður til forvarnarverkefna		6.585.608	37.344.590
Annað eigið fé		1.356.070.777	1.179.270.792
Varasjóður		3.929.688.662	3.843.053.797
	12	<u>5.293.845.047</u>	<u>5.061.169.179</u>
Skuldir			
Ýmsar skammtímaskuldir	13	<u>300.041.212</u>	<u>329.063.172</u>
		300.041.212	329.063.172
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>5.593.886.259</u></u>	<u><u>5.390.232.351</u></u>
Aðrar upplýsingar	14 - 17		

Sjóðstreymi ársins 2021

	Skýringar	2021	2020
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		232.675.868	192.549.231
Afskriftir fastafjármuna	8	23.822.834	0
Hreinar (fjármunatekjur) / fjármagnsgjöld	7	<u>(257.019.057)</u>	<u>(297.474.030)</u>
		(520.355)	(104.924.799)
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:			
Skammtímakröfur		(41.324.779)	(1.694.165)
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		<u>(29.021.960)</u>	16.405.039
		(70.346.739)	14.710.874
Greiddir vextir og þjónustugjöld			
		(196.368)	(202.579)
Innborgaðar fjármunatekjur af handbæru fé og kröfum			
		1.686.791	3.802.829
Greiddur fjármagnstekjuskattur af vaxtatekjum af handbæru fé			
		(95.723)	(541.729)
Handbært fé til rekstrar		<u>(69.472.394)</u>	<u>(87.155.404)</u>
Fjárfestingahreyfingar			
Innlausn (viðbót) fjármuna í eignastýringu			
		300.000.000	1.100.040.117
Fjárfesting í fasteign		<u>(200.622.819)</u>	<u>(1.179.270.792)</u>
		99.377.181	(79.230.675)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		29.904.787	(166.386.079)
Handbært fé í byrjun árs		<u>126.307.094</u>	<u>292.693.173</u>
Handbært fé í árslok		<u><u>156.211.881</u></u>	<u><u>126.307.094</u></u>

Aðrar upplýsingar

14 - 17

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Hlutverk VIRK er að efla starfsgetu einstaklinga með heilsubrest sem stefna að aukinni þátttöku á vinnumarkaði.

VIRK - Starfsendurhæfingarsjóður ses. er með heimilisfesti á Íslandi. Skráð aðsetur sjóðsins er að Borgartúni 18, 105 Reykjavík.

Um starfsemi VIRK - Starfsendurhæfingarsjóðs gilda lög nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða. Þar er kveðið á um greiðsluskyldu atvinnurekenda í sjóðinn og nam hún 0,13% af heildarlaunum starfsmanna á árinu 2015. Þessa fjárhæð bar lífeyrissjóðum að innheimta og skila til VIRK. Einnig er þar kveðið á um greiðsluskyldu lífeyrissjóða og nemur hún sömu fjárhæð og lífeyrissjóðirnir fá innheimta af atvinnurekendum.

Í lok árs 2015 var sett bráðabirgðaákvæði í lög nr. 60/2012 um tímabundna lækkun gjalda úr 0,13% í 0,10% af stofni tryggingagjalds. Þetta ákvæði hefur verið framlengt á hverju ári síðan það var sett. Framlag ríkisins var 761 milljón króna á árinu 2021 og nemur 0,05% af gjaldstofni tryggingagjalds. Framlag ríkisins verður 848,5 milljón króna á árinu 2022.

2. Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga að því undanskildu að hugbúnaður og rekstrarfjármunir eru gjaldfærðir við kaup. Ársreikningurinn er settur fram í íslenskum krónum. Gerð er grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem í meginatriðum eru þær sömu og árið á undan að öðru leyti en því sem fram kemur hér á eftir. Ársreikningurinn er gerður miðað við áframhaldandi starfsemi.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynt önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Upplýsingar um reikningsskilaaðferðir helstu liða er að finna í viðeigandi skýringum og í skýringu 16.

3. Rekstrartekjur

	2021	2020
<i>Iðgjöld</i>		
Iðgjöld atvinnurekenda	1.448.159.084	1.330.954.042
Mótframlag lífeyrissjóða	1.448.418.102	1.329.887.526
Innheimtubókun	(40.081.763)	(37.212.834)
	<u>2.856.495.423</u>	<u>2.623.628.734</u>

Iðgjöld

Iðgjöld samanstanda af greiðsluskyldu atvinnurekenda og lífeyrissjóða í samræmi við lög nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða.

Iðgjöld eru færð til tekna í rekstrarreikning þegar greiðsla berst sjóðnum, en við áramót eru þau iðgjöld sem greidd hafa verið á fyrstu vikum eftir lok reikningsskilatímabils færð til tekna.

Framlag ríkisins

Framlag ríkisins er færð til tekna á grundvelli greiðslu frá ríkissjóði í samræmi við ákvæði laga um tryggingagjald nr. 113/1990 og laga um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða nr. 60/2012.

	2021	2020
<i>Aðrar tekjur</i>		
Leigutekjur	13.402.320	0
	<u>13.402.320</u>	<u>0</u>

Leigutekjur

VIRK fékk á árinu leigjendur að rýminu á þriðju hæð í Borgartúni 18. Fyrsti leigjandinn kom í húsnáð 1. maí 2021 en aðrir frá 1. október til 15. desember. Í lok árs voru leigjendurnir fjórir talsins.

Skýringar

4. Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

	2021	2020
Laun og launatengd gjöld ársins sundurliðast þannig:		
Laun	563.240.867	522.742.850
Launatengd gjöld	119.534.515	112.073.249
Áunnið orlof, breyting	6.999.141	13.865.072
Annar starfsmannakostnaður	6.217.451	9.735.751
	<u>695.991.974</u>	<u>658.416.922</u>
Launagreiðslur til stjórnenda sjóðsins:		
Framkvæmdastjóri	19.875.124	19.525.060
Stjórnarmenn fá ekki greitt fyrir stjórnarsetu.		
Laun, launatengd gjöld og annar starfsmannakostnaður kemur þannig fram í rekstrarreikningi:		
Laun og tengd gjöld vegna skrifstofu	199.085.026	182.536.760
Fært undir útgjöld meðal starfsendurhæfingar	496.906.948	475.880.162
	<u>695.991.974</u>	<u>658.416.922</u>
Meðalfjöldi starfsmanna umreiknaður í heilsársstörf:		
Skrifstofa	15,6	14,5
Starfsendurhæfing	39,9	39,6
	<u>55,4</u>	<u>54,1</u>

5. Útgjöld vegna starfsendurhæfingar

	2021	2020
Útgjöld vegna starfsendurhæfingar greinast þannig:		
Þjónusta og aðstöðugjald vegna ráðgjafa	781.025.806	783.907.069
Sérfræðiþjónusta og matsteymi	140.383.969	190.955.243
Úrræði	1.647.927.481	1.550.408.674
Laun og tengd gjöld vegna starfsendurhæfingar, sbr. skýringu 4	496.906.948	475.880.162
Próun og rekstur á upplýsingakerfi	128.570.077	122.543.516
Styrkir vegna þróunar, rannsókna, virkni og framleiðslu kynningarefnis	31.127.611	22.822.050
Forvarnarverkefni	30.758.982	17.037.272
	<u>3.256.700.874</u>	<u>3.163.553.986</u>
Meðalfjöldi starfsmanna umreiknaður í heilsársstörf	39,9	39,6
Fjöldi stöðugilda ráðgjafa í lok árs	53,0	55,4
Fjöldi einstaklinga sem nutu þjónustu á vegum VIRK í lok árs	2.381	2.607
Fjöldi nýrra einstaklinga í þjónustu á árinu	2.222	2.331

10 sérfræðingar (2020: 10) voru í sérhæfðum mats- og rýniteymum í lok árs, en vinnuframlag þeirra er mjög mismunandi. Um er að ræða aðkeypta þjónustu sjálfstæðra verktaka í þessum teymum.

Skýringar

6. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

	2021	2020
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:		
Húsaleiga	5.306.339	31.805.936
Viðhald húsnæðis	4.503.397	193.106
Annar rekstrarkostnaður fasteigna	41.264.675	21.006.060
Innréttingar, áhöld og tæki	11.529.257	13.936.761
Ritföng og prentun	1.026.272	1.692.050
Sími, internetkostnaður og burðargjöld	3.263.101	5.018.100
Gjaldfærð áhöld og viðhald	4.290.961	80.020
Mötuneyti	10.688.384	13.905.147
Útgáfa og kynningarkostnaður	25.285.707	10.961.387
Menntun, ráðstefnur og námskeið	3.646.057	6.396.479
Bækur, tímarit og námsgögn	194.575	229.999
Ferðakostnaður innanlands	121.018	275.408
Funda-, ráðstefnu og viðskiptakostnaður	2.921.111	2.959.444
Rekstur tölvubúnaðar og hugbúnaður	28.267.728	33.056.925
Endurskoðun og reikningshaldsleg aðstoð	3.480.622	3.315.085
Lögfræði- og ráðgjafakostnaður	7.988.452	7.831.344
Aðkeypt þjónusta	17.709.548	18.188.514
Tryggingar	2.748.177	1.013.958
Annar kostnaður	1.396.817	597.064
	<u>175.632.198</u>	<u>172.462.787</u>

7. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)

	2021	2020
Fjármunatekjur greinast þannig:		
Innleystur hagnaður eignastýringar	2.270.693	53.352.504
Óinnleystur hagnaður eignastýringar	261.584.974	273.442.068
Arðstekjur eignastýringar	401.080	177.728
Vaxtatekjur eignastýringar	8.848.052	36.990.236
Umsýslupóknun eignastýringar	(5.064.059)	(10.266.200)
Vaxtatekjur	435.106	2.290.289
Vaxtatekjur vegna innheimtu lífeyrissjóða	1.251.685	1.512.540
	<u>269.727.531</u>	<u>357.499.165</u>
Fjármagnsgjöld greinast þannig:		
Þjónustugjöld	(57.103)	(87.230)
Þjónustugjöld kreditkorta	(14.045)	(13.560)
Seðilgjöld reikninga	(125.220)	(101.663)
Vextir	0	(126)
	<u>(196.368)</u>	<u>(202.579)</u>
Fjármagnstekjuskattur	(12.512.106)	(59.822.556)
	<u>257.019.057</u>	<u>297.474.030</u>

Skýringar

7. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld), frh.

Tekjur af fjárfestingum

Fjárfestingar eru í eignastýringu hjá viðskiptabönkum sjóðsins samkvæmt samningi þar um. Tekjur vegna fjárfestinganna færir sjóðurinn með eftirfarandi hætti:

Óinnleystur hagnaður eða tap eignastýringar: Er færður í lok reikningsskilatímabils samkvæmt uppgjöri frá eignastýringu og er vegna gangvirðisbreytinga og annarra matsbreytinga á fjárfestingum sjóðsins.

Innleystur hagnaður eignastýringar: Er hagnaður eða tap vegna gangvirðisbreytinga og annarra matsbreytinga af fjárfestingum sjóðsins sem hefur verið innleystur á tímabilinu.

Arðstekjur eignastýringar: Eru tekjufærðar þegar ákvörðun hluthafafundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir.

Vaxtatekjur eignastýringar: Eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu skuldabréfaeignar og áfallnar vaxtatekjur vegna innlánsreikninga í eignastýringu.

Aðrar vaxtatekjur eru vaxtatekjur vegna bankainnistæðna, innheimtu lífeyrissjóða og annarra krafna.

Fjármagnsgjöld og fjármagnstekjuskattur

Fjármagnsgjöld eru færð til gjalda á því tímabili sem þau falla til. Fjármagnstekjuskattur er gjaldfærður á því ári sem hann er innheimtur.

Erlendir gjaldmiðlar og vísitölutenging

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í ISK á gengi viðskiptadags eins og það er skráð hjá Seðlabanka Íslands. Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á því gengi sem síðast var skráð á árinu hjá Seðlabanka Íslands. Verðtryggðar eignir og skuldir eru umreiknaðar miðað við vísitölur sem tóku gildi í ársbyrjun 2021. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda og innheimtu krafna er færður í rekstrarreikning sem og áfallinn gengismunur á eignir og skuldir í árslok.

8. Varanlegir rekstrarfjármunir

	Fasteignir og lóðir	Innréttingar og búnaður	Samtals
Árslok 2020			
Bókfært verð í ársbyrjun	0	0	0
Viðbót ársins	1.179.270.792	0	1.179.270.792
Bókfært verð í árslok	1.179.270.792	0	1.179.270.792
Bókfært verð í árslok 2020 greinist þannig			
Kostnaðarverð	1.179.270.792	0	1.179.270.792
Afskrifað samtals	0	0	0
Bókfært verð í árslok	1.179.270.792	0	1.179.270.792
Árslok 2021			
Bókfært verð í ársbyrjun	1.179.270.792	0	1.179.270.792
Viðbót ársins	172.875.852	27.746.967	200.622.819
Afskriftir	(21.329.260)	(2.493.574)	(23.822.834)
Bókfært verð í árslok	1.330.817.384	25.253.393	1.356.070.777
Bókfært verð í árslok 2021 greinist þannig			
Kostnaðarverð	1.352.146.644	27.746.967	1.379.893.611
Afskrifað samtals	(21.329.260)	(2.493.574)	(23.822.834)
Bókfært verð í árslok	1.330.817.384	25.253.393	1.356.070.777

Skýringar

8. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

Á árinu 2020 var fjárfest í fasteign að Borgartúni 18 í Reykjavík fyrir samtals 1.160.000.000 krónur undir starfsemi VIRK. Breytingar voru gerðar á húsnæðinu svo það henti betur starfsemi VIRK. Heildarkostnaður við breytingarnar námu um kr. 220 milljónum. VIRK flutti starfsemi sína í nýtt húsnæði þann 19. apríl 2021.

Fasteignin, innréttingar, áhöld og tæki eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði á áætluðum líftíma.

Áætlaður líftími fasteignar 40 ár

Áætlaður líftími innréttinga, áhalda og tækja 7 ár

Afskriftir eru reiknaðar samkvæmt beinlínuaðferð til að gjaldfæra mismun á kostnaðarverði og hrakvirði á áætluðum nýtingartíma eignarinnar.

Áætlaður nýtingartími og hrakvirði er endurmetið og aðlagð, ef þörf er á, í lok hvers reikningssárs.

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Hagnaður og tap af sölu eigna er mismunur á söliverði og bókfærðu verði eigna á söludegi og er hluti af rekstrarhagnaði. Þegar eignir eru seldar sem endurmetnar hafa verið sérstaklega, eru fjárhæðir á sérstöku endurmati meðal eigin fjár sem tilheyra viðkomandi eignum millifærðar á óráðstafað eigið fé.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann verður til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbætturnar hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími verður lengri. Endurbætturnar eru afskrifaðar á áætluðum nýtingartíma viðkomandi eigna.

Fasteignamat og váttryggingaverðmæti

Fasteign félagsins í árslok 2021 var eftirfarandi:	Fasteignamat, hús	Fasteignamat, lóð	Brunabótamat
Borgartún 18 (F2009486)	744.400.000	183.400.000	1.039.400.000
	<u>744.400.000</u>	<u>183.400.000</u>	<u>1.039.400.000</u>

Fasteignin að Borgartúni 18 er váttryggð fyrir kr. 1.044.960.677. Váttryggingaverðmæti lausafjár er kr. 139.635.984. Ábyrgðartrygging atvinnureksturs nemur kr. 1.050.000.000

Skýringar

9. Fjárfestingar í verðbréfum

Fjárfestingar VIRK-Starfsendurhæfingarsjóðs ses. eru allar í eignastýringu hjá viðskiptabönkum sjóðsins, Íslandsbanka og Landsbanka. Eignastýringin vinnur samkvæmt fjárfestingarstefnu sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt og tekur mið af markmiðum og aðstæðum sjóðsins.

Í efnahagsreikningi flokkast fjárfestingarnar í þrennt: Eignahluti í félögum og sjóðum, skuldabréf og skuldabréfasjóði og innlánsreikninga.

	2021	2020
Eignarhlutir í félögum og sjóðum sundurliðast þannig:		
Hlutabréf í skráðum félögum	29.571.492	23.996.596
Eignarhlutir í hlutdeildarskírteinum hlutabréfasjóða	457.129.813	310.251.678
Eignarhlutir í hlutdeildarskírteinum erlendra hlutabréfasjóða	204.905.340	173.176.784
	<u>691.606.645</u>	<u>507.425.058</u>
Skuldabréf og skuldabréfasjóðir sundurliðast þannig:		
Ríkisskuldabréf	43.124.359	48.796.384
Skuldabréf sveitarfélaga	42.663.968	50.278.095
Skuldabréf lánastofnana	81.430.837	113.553.809
Skuldabréfasjóðir	2.784.776.919	2.926.096.104
Skuldabréf fyrirtækja	9.323.618	11.468.717
	<u>2.961.319.700</u>	<u>3.150.193.108</u>
Innlánsreikningar í eignastýringu:	51.085.503	90.769.325
Innlánsreikningar eru bankareikningar og lausafjár sjóðir í eignastýringu.		
Fjárfestingar samtals	3.704.011.848	3.748.387.491
Ávöxtun fjárfestinga í eignastýringu:		
Ávöxtun fyrir fjármagnstekjuskatt	268.040.740	353.696.336
Nafnávöxtun, Landsbanki Íslands	5,3%	7,2%
Nafnávöxtun, Íslandsbanki	9,4%	8,8%

Í lok ársins voru kr. 1.601.896.764 í eignastýringu hjá Landsbanka Íslands og kr. 2.102.115.084 hjá Íslandsbanka.

Félög og sjóðir, matsreglur

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru færðir á gangvirði. Verðbréf með breytilegum tekjum sem skráð eru á skipulegum verðbréfamarkaði eru eignfærð á markaðsverði í lok árs, en það telst vera verðið á síðasta skráningardegi ársins.

Eignarhlutir í hlutabréfa- og skuldabréfasjóðum sem ekki eru skráð á skipulegum verðbréfamarkaði er færð upp miðað við gengi sem er útgefið af sjóðunum. Það gengi á að endurspeglar gangvirði undirliggjandi hluta- og skuldabréfa í sjóðunum að frádregnum kostnaði.

Skuldabréf, matsreglur

Skuldabréf eru metin á gangvirði. Skuldabréf sem eru skráð á skipulegum verðbréfamarkaði eru eignfærð á markaðsverði í lok árs, en það telst vera verðið á síðasta skráningardegi ársins.

Áhættustýring

Áhættustýring er í höndum stjórnar sjóðsins sem markar fjárfestingastefnu. Helsti fjárhagslegur áhættuþáttur sjóðsins telst vera markaðsáhætta tengd fjárfestingu í verðbréfum. Sjá nánar umfjöllun um fjárhagslega áhættustjórnun í skýringu nr. 17.

Skýringar

10. Óinnheimt iðgjöld og aðrar kröfur

	2021	2020
Óinnheimt iðgjöld og aðrar kröfur sundurliðast þannig:		
Útistandandi iðgjöld atvinnurekenda	167.570.407	179.104.269
Útistandandi móttframlag lífeyrissjóða	209.298.561	155.762.705
Viðskiptakröfur	722.785	1.400.000
	<u>377.591.753</u>	<u>336.266.974</u>

Óinnheimt iðgjöld og móttframlög eru færð á nafnverði.

11. Handbært fé

Handbært fé

Handbært fé samkvæmt efnahagsreikningi og sjóðstreymi samanstandur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

12. Eigið fé

Stofnfé

Stofnfé sjóðsins samkvæmt skipulagsskrá nemur kr. 1.500.000. Óskerðanlegt stofnfé samkvæmt skipulagsskrá nemur kr. 1.000.000.

Stofnaðilar sjóðsins eru: Alþýðusamband Íslands (ASÍ), Samtök atvinnulífsins (SA), Bandalag starfsmanna ríkis og bæja (BSRB), Bandalag háskólamanna (BHM), Kennarasamband Íslands, fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs, Launanefnd sveitarfélaganna og Reykjavíkurborg.

Sjóður til forvarnarverkefna

Stjórn VIRK tók ákvörðun um að fara af stað í sérstakt forvarnarverkefni. Á árinu 2017 voru 150 millj.kr. færðar úr varasjóði VIRK í sérstakan sjóð meðal eigin fjár til forvarnarverkefna. Á árinu 2021 nam kostnaður tengdur forvarnarverkefnum sjóðsins kr. 30.758.982 sem færður er til gjalda meðal útgjalda til starfsendurhæfingar og á móti til lækkunar á sjóð til forvarnarverkefna.

Annað eigið fé

Sjóðurinn færir á annað eigið fé fjárhæð sem endurspeglar bókfært verð fasteignar. Breytingar á árinu skýrast af eignfærðum kostnaði og afskriftum ársins.

Varasjóður

Ráðstöfun fjármuna VIRK takmarkast við verkefni sjóðsins eins og þau eru skilgreind í skipulagsskrá og snúa að starfsendurhæfingu. VIRK er ekki með ríkisábyrgð og því þarf að vera til staðar varasjóður til að sjóðurinn geti staðið við þá samninga og þær skuldbindingar sem VIRK hefur samkvæmt lögum nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða. Ráðgjafafyrirtækið Talnakönnun hf. hefur metið þörf á stærð varasjóðs miðað við starfsemina og niðurstaðan er sú að nauðsynlegur sjóður sé 3.030 millj.kr. Þetta er sjóður sem samkvæmt tölfræðilegum aðferðum er með 50% öryggi (þ.e. helmingslíkur eru á að kostnaðurinn verði meiri). Sé hins vegar miðað við 97,5% öryggi eins og oft er gert hjá tryggingafélögum fæst að sjóðurinn þurfi að vera 4.378 millj.kr. Raunverulegur varasjóður er 3.930 millj.kr. í lok árs 2021 sem svarar til 91% öryggis (2020: 88,2%). Það er mat stjórnar VIRK að varasjóður VIRK tryggi í dag það öryggi sem þarf að vera til staðar í rekstri VIRK og ekki sé þörf á frekari söfnun í varasjóð.

Skýringar

12. Eigið fé, frh.

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum

	Stofnfé	Sjóður til forvarnarverk.	Annað eigið fé	Varasjóður	Eigið fé samtals
Hreyfingar 2020:					
Staða í ársbyrjun	1.500.000	54.381.862	0	4.812.738.086	4.868.619.948
Fært af sjóð til forvarnarverkefna ...		(17.037.272)		17.037.272	0
Annað eigið fé			1.179.270.792	(1.179.270.792)	0
Afkoma ársins				192.549.231	192.549.231
Staða í árslok	1.500.000	37.344.590	1.179.270.792	3.843.053.797	5.061.169.179
Hreyfingar 2021:					
Staða í ársbyrjun	1.500.000	37.344.590	1.179.270.792	3.843.053.797	5.061.169.179
Fært af sjóð til forvarnarverkefna ...		(30.758.982)		30.758.982	0
Annað eigið fé			176.799.985	(176.799.985)	0
Afkoma ársins				232.675.868	232.675.868
Staða í árslok	1.500.000	6.585.608	1.356.070.777	3.929.688.662	5.293.845.047

13. Ýmsar skammtímaskuldir

	2021	2020
Ýmsar skammtímaskuldir sundurliðast þannig:		
Lánadrottinnar	186.363.585	219.381.949
Ógreiddir styrkir	15.914.901	20.957.890
Ógreidd laun og launatengd gjöld	27.015.200	24.974.948
Áunnið orlof	70.747.526	63.748.385
	300.041.212	329.063.172

Ýmsar skammtímaskuldir eru færðar á nafnverði.

14. Viðskipti við tengda aðila

Tengdir aðilar sjóðsins eru stofnaðilar, stjórn sjóðsins, framkvæmdastjóri og nánir fjölskyldumeðlimir fyrrgreindra aðila. Upplýsingar varðandi tengda aðila eru eftirfarandi:

	Keypt þjónusta, leiga og vörur	Seld þjónusta
Alþýðusamband Íslands, stofnaðili	4.016.470	0
Eignarhaldsfélagið Sætúni 1 ehf., í eigu stofnaðila	5.101.341	0
Guðrúnartún 1 húsfélag, í eigu stofnaðila (áður Húsfélagið Sætúni 1)	235.920	0
Efling stéttarfélag, stjórnartengsl	5.415.208	1.200.000
	14.768.939	1.200.000

15. Aðrar upplýsingar

Skuldbindingar

Samkvæmt 15. gr. laga um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða nr. 60/2012 skulu framlög til starfsendurhæfingarsjóðs standa undir þeirri þjónustu sem sjóðnum er skylt að veita. Sjóðurinn skal ábyrgjast skuldbindingar sínar með framlögum og skal miðað við að sjóðurinn geti staðið við þær.

Benedikt Jóhannesson tryggingastærðfræðingur, fyrir hönd Talnakönnunar hf. hefur að ósk sjóðsins metið nauðsynlegt umfang varasjóðs vegna starfseminnar. Að hans mati er niðurstaða útreikninga sú að miðað við þá skjólstaðinga sem ekki hafa lokið meðferð í lok árs 2021, sé þörf fyrir varasjóð að fjárhæð 3.030 millj.kr. Miðast sú þörf við tölfræðilegar aðferðir með 50% öryggi (þ.e. helmingslíkur eru á að kostnaður verði meiri). Stærð varasjóðsins þann 31. desember 2021 að fjárhæð 3.930 millj.kr tryggir 91% öryggi.

Skýringar

15. Aðrar upplýsingar, frh.

Póknun endurskoðenda

Póknun til endurskoðenda greinist þannig:	2021	2020
Endurskoðun ársreiknings	2.453.928	2.194.800
Önnur þjónusta	1.026.694	1.120.285
	<u>3.480.622</u>	<u>3.315.085</u>

16. Aðrar helstu reikningsskilaaðferðir

16.1 Gjaldfærsla kostnaðar

Kostnaður er færður til gjalda á því tímabili sem til hans er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

16.2 Skattamál

Í skipulagsskrá sjóðsins eru ákvæði þess efnis að jákvæð afkoma af starfsemi hans verði aðeins ráðstafað til að efla starfsemina í samræmi við hlutverk hans og með vísan til þeirra ákvæða hefur sjóðurinn fengið undanþágu frá skattlagningu. Sjóðurinn er því ekki tekjuskattskyldur lögaðili og greiðir því ekki tekjuskatt af rekstri sínum þó um jákvæða afkomu sé að ræða.

16.3 Skuldbindingar

Sjóðurinn færir skuldbindingu þegar sjóðurinn hefur lagalega eða samningslega skyldu til að greiða skuldbindingu vegna liðinna atburða, líkur eru taldar á að til greiðslu þeirra komi og hægt er að mæla þær með ábyggilegum hætti.

17. Fjárhagsleg áhættustjórnun

Starfsemi sjóðsins hefur í för með sér margvíslega áhættu. Samkvæmt 15. gr. laga nr. 60/2012 skulu framlög til starfsendurhæfingarsjóðs standa undir þeirri þjónustu sem sjóðnum er skylt að veita lögum samkvæmt. Sjóðurinn skal ábyrgjast skuldbindingar sínar með framlögum og skal miðað við að sjóðurinn geti staðið við þær. Engin ríkisábyrgð er á starfsemi VIRK og því er mikilvægt að það sé til staðar varasjóður til að mæta bæði sveiflum í rekstri og óvæntum áföllum í rekstri og þjónustu. Starfsemi VIRK er víðtæk og á hverjum tíma eru til staðar skuldbindingar gagnvart bæði einstaklingum og þjónustuaðilum sem geta náð nokkur ár fram í tímann. Vísað er til umfjöllunar um útreikninga á nauðsynlegum varasjóði VIRK í skýringu 12 hér að framan.

Aðrir áhættuþættir tengjast varðveislu og ávöxtun varasjóðs VIRK s.s. vegna vaxtabreytinga og áhrifa breytinga á gengi hlutabréfa og gengi erlendra gjaldmiðla. Helsti fjárhagslegi áhættuþáttur sjóðsins í varðveislu varasjóðs telst vera markaðsáhætta tengd fjárfestingu í verðbréfum. Áhættustýring er í höndum stjórnar sjóðsins sem markar fjárfestingastefnu.

Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðsluflæði fjármálagerninga vegna breytinga á markaðsverðum. Í fjárfestingastefnu sjóðsins setur stjórn skýr mörk um eignasamsetningu. Þar með hefur sjóðurinn tryggt fjölbreytni og varkárni í fjárfestingasafninu og markað áhættuvilja sjóðsins. Þær markaðsáhættur sem skoðaðar eru sérstaklega eru: vaxtaáhætta, hlutabréfaáhætta og gjaldeyrisáhætta. Markmiðið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

Sjóðurinn hefur falið Íslandsbanka og Landsbankanum að stýra eignasafni sjóðsins. Eignastýringin þarf að fylgja fjárfestingaráætlun sem samþykkt hefur verið af stjórn. Fjárfestingarstefnan var eftirfarandi árið 2021:

	Lágmark	Hámark	Stefna
Innlán - peningamarkaðsinnlán	0%	100%	10%
Ríkisskuldabréf og víxlar	40%	100%	60%
Önnur skuldabréf	0%	30%	20%
Hlutabréf	0%	30%	10%

Skýringar

17. Fjárhagsleg áhættustjórnun, frh.

Í árslok 2021 var staða eignastýringar hlutfallslega eftirfarandi:

	Landsbankinn	Íslandsbanki
Innlán - peningamarkaðsinnlán	2,3%	0,1%
Skuldabréf	75,3%	86,0%
Hlutabréf	22,3%	13,9%
- Innlend hlutabréf	17,0%	7,6%
- Erlend hlutabréf	5,3%	6,3%
	100,0%	100,0%

Í byrjun árs 2022 var samþykkt ný fjárfestingastefna í stjórn VIRK og er hún eftirfarandi:

	Lágmark	Hámark	Stefna
Innlán - peningamarkaðsinnlán	0%	70%	0%
Ríkisskuldabréf og víxlar/skuldabréfasjóðir	30%	100%	45%
Sértryggð skuldabréf/skuldabréfasjóðir	0%	35%	25%
Sveitafélagabréf/skuldabréfasjóðir	0%	15%	5%
Önnur skuldabréf/skuldabréfasjóðir	0%	15%	5%
Hlutabréf/hlutabréfasjóðir	0%	30%	20%
- Innlend			10%
- Erlend			10%

Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðsluflæði fjármálagerninga vegna breytinga á markaðsvöxtum.

Breyting á ávöxtunarkröfu og vaxtakjör eru þættir sem hafa mikil áhrif á ávöxtun innlendra skuldabréfa. Lækkun stýrivaxta Seðlabanka Íslands hefur áhrif til lækkunar á ávöxtunarkröfu flestra skuldabréfa sem skilar sér í hærra gengi og þar með ávöxtun. Hækkun stýrivaxta hefur hins vegar öfug áhrif á gegnig skuldabréfa.

Næmnigreining skuldabréfa

Áhrif af 5% hækkun/lækkun í virði skuldabréfa þýðir breytingu á eignasafninu um 148 milljónir króna.

Hlutabréfaáhætta

Hlutabréfaáhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðsluflæði skráðra og óskráðra hlutabréfa félagsins.

Næmnigreining fyrir hlutabréfaáhattu sýnir hvernig breytingar á gangvirði verðbréfa sveiflast vegna breytinga á markaðsverði, hvort sem verðbreytingarnar eru vegna einstakra fjárfestinga, útgefenda verðbréfa eða allra þátta sem hafa áhrif á fjármálagerninga.

Næmnigreining hlutabréfa

Áhrif af 5% hækkun / lækkun í virði hlutabréfa þýðir breytingu á eignasafninu um 35 milljónir króna.

Gjalddeyrisáhætta

Gjalddeyrisáhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðsluflæði fjármálagerninga vegna breytinga á gengi gjaldmiðla.

Sjóðurinn fjárfestir í erlendum gjaldmiðlum auk þess sem félagið er með fjárfestingar í erlendum verðbréfum þar sem sveiflur í gengi íslensku krónunnar hafa áhrif á virði fjármálagerninganna.

Næmnigreining gjalddeyris

Áhrif af 5% hækkun / lækkun gengis íslensku krónunnar þýðir breytingu á eignasafninu um 11 milljónir króna.

Undirritunarsíða

formaður
Ragnar Þór Pétursson

varaformaður
Lóa Birna Birgisdóttir

Drífa Snædal

Guðmundur Heiðar Guðmundsson

Halldóra Friðjónsdóttir

Heiðrún Björk Gísladóttir

Helga Hafsteinsdóttir

Hjördís Þóra Sigurþórsdóttir

Ingibjörg Ösp Stefánsdóttir

Lilja Kristbjörg Sæmundsdóttir

Undirritunarsíða

Ragnar Þór Ingólfsson

Sólveig Bachmann Gunnarsdóttir

Unnur Sverrisdóttir

Þórey Sigríður Þórðardóttir

framkvæmdstjóri
Vigdís Jónsdóttir

óháður endurskoðandi
Bryndís Björk Guðjónsdóttir